

TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 11449

Tarih : 11.04.2025

26666

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın, *İçişleri Bakanı Ali Yerlikaya* tarafından Anayasanın 98 ve İç Tüzüğün 96. ve 99. Maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Öznur Bartin

Hakkâri Milletvekili

9 Nisan 2025 tarihinde Hakkâri ilimiz ve ilçelerinde etkili olan şiddetli fırtına sonucunda kent genelinde 69 yapının çatısı zarar görmüş, çok sayıda yapıda maddi hasar oluşmuş ve 3 yurttaş hafif şekilde yaralanmıştır. Saatte 100 km'yi bulan rüzgâr nedeniyle yaşanan bu olay, Meteoroloji Genel Müdürlüğü tarafından “turuncu kod” ile önceden uyarılmış bir doğa olayı olmakla birlikte, yerel ve merkezi afet yönetimi sisteminin yeterliliğini bir kez daha sorgulamaktadır.

Afet risklerini azaltmaya yönelik politika ve uygulamaların, sadece müdahale odaklı değil; önleyici, yapı güvenliğini esas alan, kent planlamasına entegre edilmiş bir anlayışla yürütülmesi zorunludur. Ancak Hakkâri örneğinde, bu bütüncül yönetim yaklaşımının gerek merkezi idarede gerekse yerel yönetimler düzeyinde yeterince kurumsallaşmadığı görülmektedir.

Bu bağlamda, 6306 sayılı Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun, 7269 sayılı Afet Yasası, 3194 sayılı İmar Kanunu ve Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) Yönetmeliği gibi düzenlemelerin uygulama alanlarındaki etkinliği sorgulanmalıdır. Aynı zamanda, Türkiye Ulusal Risk Kalkanı Modeli ve İklim Değişikliği Uyum Stratejisi ve Eylem Planı gibi üst politika belgeleri kapsamında, iklim temelli afet risklerine karşı kırılgan bölgelerde dayanıklılık artırıcı yatırımların hayata geçirilmesi gerekmektedir.

Hakkâri gibi topoğrafik, iklimsel ve yapısal kırılganlığı yüksek bölgelerde bu tür meteorolojik afetler, yalnızca anlık zararlar doğurmamakta, aynı zamanda mevcut altyapı eksikliklerini, denetim yetersizliklerini ve yönetim zaafılarını da görünür kılmaktadır. Özellikle çatı sistemleri, taşıyıcı yapı elemanları ve kentsel yerleşim planları gibi başlıklarda, yapı denetimi ve yerel yönetim uygulamalarının merkezî destekle bütüncül biçimde ele alınması gerektiği açıktır.

Bu kapsamda, sadece olayın nedenlerinin değil, ortaya çıkan maddi hasarın teknik ve mali yönlerinin de sistematik biçimde tespit edilerek, mağdur yurttaşların desteklenmesi ve benzer afetlerin tekrarının önlenmesi adına gerekli adımların atılması elzemdir. İlgili Bakanlıkların bu yönde hasar tespiti, risk analizi ve koruyucu önlem süreçlerini acilen başlatmaları gerekmektedir.

Bu bağlamda;

1. 9 Nisan 2025 tarihli fırtına öncesi Meteoroloji Genel Müdürlüğü tarafından yapılan "turuncu kod" uyarısı, il/ilçe bazında hangi tarihte ve hangi yollarla iletilmiştir? Bu kapsamda, AFAD tarafından önleyici bir kriz planı devreye alınmış mıdır?
2. Fırtına sonrası zarar gören yapıların ve kamusal alanların maddi hasar tespitine yönelik Bakanlığınız ve bağlı kurumlar tarafından teknik bir inceleme yapılmış mıdır? Yapıldıysa bu incelemenin sonuçları nelerdir?
3. 7269 sayılı Afet Yasası uyarınca, yaşanan olayın "afet" olarak tanımlanması yönünde bir karar alınmış mıdır? Alındıysa hak sahipliği süreci ve destek uygulamaları ne zaman başlatılacaktır?
4. Hakkâri İl Afet Risk Azaltma Planı (İRAP) çerçevesinde bu tür fırtına ve rüzgâr afetlerine ilişkin ön görüler bulunmakta mıdır? Plan güncel midir, uygulama takvimi işler durumda mıdır?
5. Yerel yönetimlerin afet hazırlığı ve müdahale kapasitesinin artırılması için Bakanlığınız tarafından sürdürülen programlar bulunmakta mıdır? Bu olay sonrasında Hakkâri özelinde denetim ve kapasite geliştirme çalışmaları başlatılacak mıdır?
6. Bakanlığınız, Hakkâri ve ilçelerinde meydana gelen olayla ilgili olarak kapsamlı bir hasar tespiti, zararın mali boyutunun belirlenmesi ve yurttaşların desteklenmesine yönelik planlamaları hangi takvimle uygulamaya koyacaktır?